

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV.

ПОНЕДЕЉАК 1. ЈАНУАРА 1896.

БРОЈ 1.

ИЗДАЈЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

Ц е н а :

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3
За стране земље на годину	9

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

НАРЕДБА

Доказао је, да је бобичаво свињско месо, употребљено за храну људску, један од најглавнијих проузроковача побољевању од пантљичаре и других болести.

Да би се спречила продаја бобичавог свињског меса за људску храну, — а на основу расписа господина министра унутрашњих дела од 17. Септембра 1892. године СМ 6722, наредбе управе града Београда од 20. септем. 1892. год. ЛБр. 1334. и тачке 6. члана 34. закона о општинама, Суд општине београдске

Наређује:

1.. Да све свиње, које се догоде у Београд ради продаје или се транспортирају из Београда, дужан је прегледати општински марвени лекар.

Овај преглед вршиће се на марвеном тргу сваког дана од 9 до 11 часова пре подне; а на железничкој станици и у приватним оборима вршиће се преглед, пошто се сопственик свињских брава предходно пријави за то општинском суду — кланичном одсеку.

Прасад — сисанчад, не подлеже прегледу лекарском односно бобица

Преглед свиња вршиће, у рејону вароши Београда, искључиво општински марвени лекар, а свако друго ненадлежно лице, које се ухвати да врши преглед свиња, биће кажњено најстрожије по закону.

2., Сваки брав, који буде нађен да је бобичав, одузеће се од сопственика; на општинској кланици у присуству марвеног лекара заклати, месо, језик и срце од њега уништити а сланина и сало предаће се сопственику да истопаи маст или прода сапуницији за кување сапуна.

3., Општински марвени лекар, чим на станици, марвеном тргу и оборима нађе бобичавог брва, — известиће о томе најближу полицијску власт, која ће одузети брва од сопственика и спровести на кланицу, где ће се са истим поступити у смислу наређења тачке 2-ге.

4., Тачно вршеће ове наредбе ставаљ се у дужност општинском марвеном лекару госп. Димитрију К. Кнежевићу.

Од суда општине града Београда 20. Децембра 1895. године ЛБр. 7580.

ТРАЖИ СЕ

једна већа засебна кућа или две омање у близини једна до друге

Грађевинско Одељење општине града Београда потребује од 1. маја идуће год. једну кућу под кирију, која има 14 видних одељења употребљивих за канцеларије.

Ова кућа треба да је по могућству у варошком кварту и у близини зграде општинског суда.

Исто тако могу се узети и две засебне куће у близини једна до друге, а у варошком кварту или у близини општ. суда, ако имају означени број просторија.

Пријаве треба поднети заједно са ценом и условима Управи грађевинског одељења општине града Београда најдаље до конца месеца јануара идуће год.

ГБр 2251. Из канцеларије Управе грађевинског одељења општине града Београда. 11. децембра 1895. год. у Београду.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЋИНУ

од 1459—1814. год

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видоиздањском наградом општ. Београдске).

(НАСТАВАК)

Поменувши назив ратовања и место Кочина рођења вели: „он је изнајпре трговао свињама, па се на годину дана пред рат завади нешто с Турцима и утече у Банат“; а у почетку рата пријеђе крадом опет у Србију и побуни народ на Турке; и зато му Нијемци даду капетанство у српскијем фрајкорима. Кад су Турци продрли у Банат, он је с неколико стотина својијех фрајкора чувао Дунаво више Пореча (а из њемачке стране према Доброј). Кад војска турска дође у Пореч и види да је Коча (које су име добро познавали) ондје с фрајкорима и да не да проћи уз

Дунаво, онда га Турци стану свјетовати да се уклони с пута, јер је војска њемачка утекла к Темшвару, а он се сам не може упријети царској сили; али он то није хтио да вјерује, него се уздао у своју пређашњу срећу, и мислио је како стану пуцати пушке да ће му њемачка војска доћи у помоћ (јер је знао да је њемачке војске било негдје близу), и тако с неколико стотина српскијех фрајкора дочека турску силу; и док су се једни Турци с њим тукли, други зађу те га опколе, и с оне стране од куд је мислио да ће му доћи њемачка војска у помоћ, ударе Турци пјешаци, и послје многога и страшнога боја и јуришања ухвате Турци Кочу жива и шездесет фрајкора (а остали сви изгину), и одведу их на Текију (према Ршави) те их ондје понабијају на коље“¹⁾

Смедеревски Турци такође су навалили ка Београду, ну њих су око Гроцке дочекивали српски устаници и Фрајкорци па су их увек сузбијали. У једном сукобу ухвате 12 живих Турака, а 31 маја пре-

сретну један турски транспорт хране, који је заобилазним путем ишао, код Врчина; пратњу потуку а цео транспорт заплене.¹⁾ Михаљевић са Фрајкорцима, имајући утврђен стан код Забрежја, врло је често успешно нападао на Турке. Око Београда тукао се са њима врло често и отимао им силу храну и марву тако, да се Турци нису смели никуд маћи из градова, а одржавао је везе са Алексеом Ненадовићем. У јуну Михаљевић разбије једно одељење Турака код Железника са капетанима: Соколовићем, Влајком и Петровићем.

Из Забрежја крене се барјактар Вујадиновић — још у почетку године — са 300 Срба на Дрину, где код Буковца побије 150 Турака и задобије велику пљачку и сретно се врати у Забрежје. Почетком јула Михаљевић удари на Хасан-пашину Паланку, да је заузме и отежа везу београдским Турцима. При судару с Турцима Срби су се храбро борили, побију на 300 Турака а паша побеже са 500 к Јагодини; за њима се натуре Срби и многе стигну

¹⁾ Ј. Мишковић је забележио предаче, да је Коча са браћом својом био у Ковину. (Гласник XLVIII.)

¹⁾ „Српски рјечник“ [1832] стр. 295.

¹⁾ Годишњица П. Чушића, књ. IX. стр. 65.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
Понеделик 18 Децембра 1895. год.

Председавао председник београдске општине г. М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: Н. Антоновић, Др. Војислав М. Суботић, М. Милашиновић, Стева П. Половић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Ђорђе Дмитријевић, Никола Бошковић, М. Штрбић, Влад. М. Ђорђевић, Свек. П. Швабић, Милан Ж. Маринковић, Дим. Гавриловић, Јарослав Бенуха.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 14. децембра 1895 год. и у одлуци књ. бр. 707 учињена је измена,

да Михаило и Јовану Б. Марковићима суд не издаје тражено уверење, пошто се дознало, да потписани грађани нису тврдили онако стање породичног односа, како је у ствари.

II.

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 7500, 7494, 7510, 7535, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да је Тодор К. Терзић бив. порезник доброг владања и доброг имовног стања. Да су му непознати: Михаило Михајловић — Ханцарлија — фотограф; Милован Кривокапић ђак; и Јован Тодоровић овд.

III.

Услед акта управитеља основних школа на дунавском крају, одбор је решио,

да чланови школског одбора за дунавски крај буду: Леон Јаковљевић и Петар Б. Арамбачић трговци.

IV.

Општински правозаступник г. Мих. П. Живадиновић извештава одбор, да је пок. Матија Миљковић учитељ из Бељине, тестаментом оставио преко осамнаест хиљада динара општини београдској за издржавање сиротиње београдске, е тим, да овај капитал буде на прилоду код Управе Фондова и да се само интерес може

употребити; да је даље Катарина Пајевић оставила сто двадесет динара за сиротињу београдску, али да о овоме није још изашло распоредно решење.

Одбор је примивши к знању ове оставе, — решио,

да се оба ова легата унесу у фонд сиротињски на место међу осталим приложеницима, које им по величини завештанија припада, е тим, да се са легатом Матије Миљковића рукује онако како је он тестаментом наредно.

V.

Општински правозаступник г. Мих. П. Живадиновић саопштава одбору, да је изборни суд израдио пресуду по спору општине са Српско-француским друштвом за осветлење и жељезнице због осветлења, и да је исту предао полиц. власти да је она достави странама: да кварталдорџолски по захтеву избраног суда актом АБр. 7455, тражи да му се положи сто двадесет динара на име трошкова, иначе се пресуда неће издати.

Одбор је решио,

да се плати ових сто двадесет динара из исте партије из које су плаћене и дигурне судијама и да се та пресуда изборног суда прочита одбору.

VI.

Сходно одлуци одборској од 14 децембра 1895 године АБр. 7516, а на предлог надзорне комисије за осветлење и трамвај, одбор је општински решио,

да се путем парнице код изборног суда приступи раскиду уговора за грађење и експлоатацију трамваја у Београду.

За судије од стране општине а ради расправе ове парнице бирају се ова господода, и то:

За председника: Ђорђе Стефановић б. министар правде; за судије: Драгомир Рајовић преседник главне контроле и Гргур Миловановић професор В. школе; и за заменике: Андра Грујић члан касације и Марко К. Ђорђевић члан апелације.

Да надзорна комисија поднесе одбору на увиђај утврђена питања, која би овај суд имао да расправља.

Пред овим судом заступаће општину њен правозаступник г. Мих. П. Живадиновић за правну страну, а председник надзорне комисије за осветлење и трамвај, г. Ђорђе Станојевић за техничку страну.

VII.

Пролужен је појединачни претрес правила за општинске фондове.

По прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио,

да се правила за фонд за пострадале трговце и занатлије општине града Београда приме према предлогу повереништва са овим изменама и допунама:

Члан први прима се без измене.

У члану другом у тачки 5-ој да се изостави „5% годишње“.

У члану трећем тачки другој да се у место речи „једног члана одбора“ стави „три члана одбора“. Речи на крају те тачке „приликом свога конституисања на две године“ да се изоставе.

Тачке шеста, седма, осма, девета, десета и дванајеста овога члана да се изоставе.

Тачка једанајеста постаје тачка шеста и прима се без измене.

Да се овом члану дода нова тачка седма и да гласи: „старешине сваког оног еснафа, који буде приложно овом фонду најмање пет стотина динара одмах или у року од пет година.“ (Ову је тачку додао одбор после поименичног гласања са осам против пет, — тројица нису гласали.)

Чланови четврти, пети, шести, седми и осми примају се без измене.

На крају деветога члана да се дода: „свака сума прихода има се одмах капиталисати.“

Члан десети да овако гласи:

и посеку, варош спале, па се врате у Палеж с великом пљачком¹⁾

Кара-Ђорђе је као и Коча ратовао на своју руку с Турцима, прикупивши око себе стотину момака. С овом четом крестарио је он чак до Новог Пазара у Старој Србији и до Вишеграда у Босни. При заузећу Шапца налазимо га под капетаном Радичем уз Фрајкорце. С истим је напао на Пожегу и запалио је. Тим је тако расплашио ужичке Турке, да се нису смели никуда маћи²⁾.

Друга одељења Фрајкораца прелазила су и преко Дунава и борила се с Турцима око Смедерева, Гроцке, Кулича и других места. Још у фебруару нападали су српске чете на Смедерево али буду одбијене. Једном дочекају Срби видинског пашу, који иђаше Смедереву са 800 Турака, па га тако разбију, да једва побеже натраг са 150 Турака. Ово зада велики страх Турцима, да нису смели излазити из градова.³⁾

¹⁾ Српски летопис, књ. 66, ч. III, стр. 34—39 — Годишњица Н. Чулића, књ. IX, стр. 68—69. — Kallaу B. Gesch. d. Serben, V. I. S. 239.

²⁾ Kallaу B. Geschichte d. Serben, V. I. S. 237.

³⁾ Српски летопис, књ. 66 ч. III, стр. 17—18.

Пуковник *Брановачки* командант Фрајкораца, при прелазу у Србију, намести се у *Куличу*, одакле је Турцима много сметао и помагао да се српски збегови — услед навале Турака уз Дунав — пребаце преко Дунава. С тога се противу њега подигну пожаревачки и смедеревски Турци. Овај дозна за то раније, па се с командантом Фрајкораца на Острву договори да се заједнички одупру. Пожаревачке Турке сучека командант Острва и потуче их; кад за то дочују смедеревски Турци врате се натраг. Напад овај поновљен је 10. јуна али безуспешно, јер их храбра посада јуначки одбије.¹⁾ Јуна 25. Брановачки дочека 900 пожаревачких Турака, који се беху улугили Смедереву, па их у судару близу Пожаревца разбије и нагна у бегство²⁾. Доцније су Турци 26. јула понова напали на Кулич. Мала посада под поручиком *Савом* храбро се држала против много веће силе турке, од које је ускоро ослободи једно одељење Тесареваца и 27. јула здружени Срби и Тесаревци у зору разбију Турке, који оставе 150 мрт-

¹⁾ Годишњица Н. Чулића, књ. IX, стр. 66—67.

²⁾ Kallaу B. Geschichte der Serben, V. I. S. 230.

вих, а остали побегну Пожаревцу и Смедереву¹⁾.

У *Рама* на Дунаву било је повише Срба добровољаца, који су одагле чешће узнемиривали Турке Пожаревљане, спречавајући их да не плене по околини. Једном приликом кад су се Срби удаљили из Рама навале 22. јуна 4—5000 Турака на малу немачку посаду од 24 људи под грофом *Лопрестијем*. Посада се храбро борила до последњег човека, ну Турци опет продру у Рам и поруше га, али их је ова победа стала 400 мртвих и 100 рањених. На скоро затим Турци напусте разрушени Рам²⁾.

Ако посматрамо ова до сада наведено ратовања с Турцима по Србији, видећемо да „то није прави устанак, већ делимично герилско четовање... без плана, без узajамне везе потпомагано нарочито доцније, да Михаљевићевих Фрајкораца и регуларне војске Тесареке“³⁾ Али и Михаљевићеви Фрајкорци, као и друга одељења Фрајкојраца, водили су до сада само четничко

¹⁾ Годишњица Н. Чулића, књ. IX, стр. 67—68.

²⁾ Kallaу B. Geschichte der Serben, V. I. S. 239.

³⁾ На истом месту, стр. 236.

Новац фондовни издаваће се под интерес;

I. Управи фондова;

II. Општини града Београда, ако га ова потребује и по погодбама под којима управа фондова прима туђе капитале на приплод.“

Члан једанајести прима се без измена.

Члан дванајести да гласи овако:

„Управа овог фонда биће дужна да поднесе на крају сваке године одбору општине београдске биланс о имовини фондовној, и пошто се одбор општински увери о тачности, издаће разрешницу управи фондовној за дотичну годину, а ако нађе, да је управа фонда оштетила капитал и имовину фондовну, поступиће се по члану осмом ове уредбе.“

Чланови тринајести, четрнајести, петнајести и шеснајести примају се без измене.

РЕДОВНИ САСТАНАК

Четвртак, 21. Децембра 1895. год.

Председавао председник београдске општине г. Михаило М. Богићевић; присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић; од одборника били: Мил. Марковић, Јосиф С. Јовановић, Коста Петровић, Ј. Алкалај, Никола Бошковић, Мих. Павловић, Н. Спасић, М. Милашиновић, Стеван П. Поповић, Дамњан Стојковић, Сава Петровић, Влад. М. Ђорђевић, Д. С. Милутиновић, Ант. С. Пеливановић, Дим. Гавриловић, Свет. Н. Швабић, Д-р Никола Х. Николић, Јарослав Безуха,

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 18. децембра 1895. године и примљен је без икаквих измена.

II

По прочитању акта управе вароши Београда АБр. 7557 одбор је изјавио,

да су му Танасије Милојевић и његова жена Митра оvd. непознати.

III

По прочитању протокола лицитације АБр. 7555 држане за издавање под закуп општинских

леденица на Дунаву, на којој није било ни једног лицитанта, и по прочитању накнадних понуда Спира Јаковљевића АБр. 7131 и Добросава Атанацковића АБр. 7130, — одбор је решио,

да се општинеке леденице на Дунаву издаду под једногодишњи закуп Добросаву Атанацковићу за сто пет динара годишње кирије по прописаним погодбама.

IV

Сходно решењу одборском од 12. октобра 1895. године АБр. 5760, суд општински подноси списак грађана који би се могли употребити за оцењиваче ствари што се за војеку набављају.

По прочитању тога списка одбор је решио,

да оцењивачи предмета што се за војеку набављају у 1896. години буду лица у овом списку предложена.

V

Одборник г. Мих Павловић подноси акт, у коме моли одбор, да општина уложи протест код Српско-Француског друштва за осветљење и железнице које је намерно, да на скупу акционара, сазвао за 29. дец. 1895. год. у Паризу пренесе концесију за осветљавање Београда на друго друштво и да тиме оштети акционаре.

По прочитању тога акта АБр. 7608, одбор је решио,

да се од стране општине уложи протест на надлежно место против акционара друштва. Како и на који начин да се овај протест уложи, да са надзорном комисијом одреде г. г. Коста Петровић и Ант. С. Пеливановић одборници.

VI

Председник износи одбору на решење молбе Кузмана Стојковића и Марије С. Дугалић удове, којима траже издржавање из општинеке касе.

По прочитању тих молби одбор је решио,

да се Кузману Стојковићу б. тебару и Марији С. Дугалић оvd. удови издаје из општ. касе на име помоћи а из партије за издржавање општ. сиротиње месечно по двадесет динара свакоме од петнаестог децембра 189-пете године.

ратовање по Србији без важнијих резултата. Они су, као и самостални устаници по Србији, само крстарили кроз земљу и што је могуће више штете наносили Турцима.¹⁾ „Чете фрајкорске управо рећи више су браниле народ на који се ижљевала освета и пакост турска и враћале Турцима мило за драго, а народ је бјежао и то силно.“²⁾

Над војском ћесарском, која је има ла да напада Босну, командовао је кнез *Лихтенштајн*. Почетком фебруара 1788. г. било је више омањих сукоба на граници босанско-хрватској. Мајор *Ковачевић* удари 26. фебруара на *Грахавац* са 600 Личана, побије 40 Турака и зароби аге Елковића и Радашчића, а многе Турке нагна у Уну. Војсци на граници Хрватске добегавали су многи Срби Босанци, од њих уредне многе чете под именом *серџана*. Важније је предузеће команданта Лихтенштајна противу *Дубице*, коју он у априлу узалудно опсађиваше више дана. Једним испадом Турци тако збуне непријатеља, да

у мало не ухватише и самог Лихтенштајна, кога том приликом спасе пуковник Јелачић сузбивши Турке. Гласови, да од Градишке и Бањалучке иду Турци у помоћ Дубици, нагнају Лихтенштајна те прекиде опсаду.¹⁾ Тако исто зло прођу ћесаревци при нападу на Дубицу почетком августа.

Тек кад 18. августа на место Лихтенштајна за команданта дође *Лаудон*²⁾ онда на овој страни оживи војнички дух. Августа 20. нападне Лаудон на Дубицу, Турци се упорно одупру, али се 26. августа морадоше предати. Одатле се Лаудон окрене на Брибир (Ст. Градишка) па је опседне. Септембра 11. опседне он ноћу и *Нови*. Опсађеним Турцима дође у помоћ травнички паша са 7000. људи; ну Лаудон га дочека 20. септембра, па га при судару нагна у бегство. Одмах затим предузе озбиљан јуриш на Нови, али без успеха. Том приликом највише пострадају Граничари (700) добровољци. При поновљеном јуришу од 3. октобра Нови се мо-

¹⁾ Српски летопис, књ. 66. ч. III. стр. 16 — 20. — Smičiklas T. Pov. hro. књ. II. стр. 364.

²⁾ Име овог доцније прослављеног војсковође је Loudon (Лаудон), али је код нас познат под горњим именом, које у тексту задржамо.

VII

По прочитању акта пркв. школске еврејске општине, одбор је решио,

да се тој општини уступе на послугу старе скамије које леже у Дорћолској основној школи без употребе.

VIII

Председник извештава одбор, да је Раде Антић, коме је решењем одборским од 14. дец. 1895. године АБр. 7514 уступљено искључиво чишћење нужника и помијара, — поднео акт АБр. 7593, у коме не пристаје на ово одборско решење ако се такса за чишћење не повиси на 10 динара од кубног метра или на 50 пара динарских од акова. Одбор је решио,

да се овај захтев Рада Антића одбаци.

Ако не пристане, да се користи решењем одборским од 14. децембра 1895. АБр. 7514, онда да се овај посао врши на начин као што је до овог решења било.

IX

На предлог председника општине и пошто је потписник општинских меница г. Живко Кузмановић престао бити одборником, — одбор је решио,

да поред осталих потписника меница буду и ова господа одборници: Атанасије Кумануди и Никола Спасић.

X

Продужен је појединачни претрес правила за општинеке фондове.

По прочитању сваке тачке по особ., одбор је решио,

да правила о пензионом фонду и пензионовању чиновника и осталих службеника општине града Београда гласе по предлогу повереништва са овим изменама и допунама:

Чланови први, други, трећи, четврти и пети примају се без измена.

Даље решавање по овоме предмету одложио је до прве седнице за овом.

раде предати.¹⁾ — Како је већ у велико наступала зима, то је заузећем Новог завршено ратовање у овој (1788) години на босанској страни, где је Ћесаревце једино и послужила срећа за време целе прве године овога ратовања, и то нарочито услед одважности Лаудонове. Још нам остаје да видимо шта је рађено у Црној Гори, па да завршимо са ратовањем у 1788 години..

Године 1782. по смрти владике Саве добије управу над Црном Гором синовац му *Петар I. Петровић-Његуш*, кога за владичи у Карловцима 1784. г. митрополит Мојсије Путник. Пре но што би се вратио у Црну Гору владика Петар гледаше да набави што муниције, јер је зазирао од наше скадарског одметника султановог. Ну немајући новаца зато оде у Русију генералу *Зорићу*. Али кад од њега ништа не доби он се упути у Петроград. Како је Потемкин — онда свемоћан код Катарине II — био у завади са Зорићем, то он насилно уклони владика из Русије.

¹⁾ Српски летопис, књ. 66. ч. III. стр. 23 — 27. — Sporschil J. Neueste Geshichte d. oesterr. Monarchie B. I. S. 403. — Freiwillige Theilnahme etc. S. 275.

¹⁾ Гласник срп. уч. друштва, књ. XX. стр. 69 — 70.

²⁾ На истом месту стр. 240 — 241.

ПРИВРЕДА И ВИТЕШТВО

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЋУБРЕТА

Витез у 1896. години. Са 1896-ом годином ступа привредно-витешки лист *Витез* у своју осму годину. Захваљујући увиђавном родољубљу и патриотском одзиву племенитих Срба и Српкиња стекао је Витез врло велики број својих ревно-них читатеља. Такав одзив читатеља и нада уредништва да ће се лист још више распрострети, учинили су, те је цена листу смањена. Према тој *смањеној* цени сваки који се претплати код своје поште месне (како у Београду тако и у унутрашњости Србије) добиће лист за *четири дина* а годишње. Ова је цена за *трећину мања* од досадашње.

Ми се радујемо оваквом одзиву којег је Витез удостојен, а знајући и сами његову садржину најтоплије га препоручујемо пажњи свију родољуба.

ОБЈАВА

Дешава се, да многи продавци кућа и зграда у овдаш. вароши остају дужни извесну суму новаца управи водовода за утрошену а неплаћену воду у истим зградама, без да о томе известе купце тога имања, који после има неприлике са управом водовода.

Да се ово неби више дешавало, даје се на знање овдаш. грађанству, да сваки купац имања у овој вароши, предходно тражи од продавца истог имања *бљажину* о плаћеној води, иначе ће купац имања бити дужан неплаћену воду платити, која је у тим зградама утрошена.

Из суда општине вароши Београда 25.8—1895 год.

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином . . . . . 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1·50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0·20 д.
  2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином . . . . . 0·60 д.
  3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале . . . . . 1— д.
- Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·20 д.

- б) За незидан шпархерд . . . . . 0·20 д.
- в) За узидан . . . . . 0·40 д.
- г) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0·50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата . . . . . 0·20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака . . . . . 0·10 д.
- е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0·10 д.
- ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . . 0·20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0·75 д.

II. Гробарина:

- а) Гроб за децу . . . . . 7— д.
- б) Гроб за одрасле . . . . . 12— д.
- в) Мала гробница . . . . . 555·52 д.
- г) Велика гробница III реда . . . . . 998·93 д.
- д) Велика гробница II реда . . . . . 1099·93 д.
- е) Велика гробница I реда . . . . . 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра . . . . . 7·00 д.
- б) Од акова . . . . . 0·35 д.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 21. Децембра до 27. Децембра 1895. год. допутовало 240 путника — одпутовало 328 путника.

Постојбина приспелих путника:															
ПОЛА		Из Србије	Аустро-Угарске	Бене и Херцегов.	Црне-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румунске	Русије	Германије	Француске	Италије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
МУШКИ	ЖЕНСКИ														
228	12	186	22	2	—	2	7	4	—	—	2	14	—	1	—

Занимање путника:												
Трговци и економисти	Занат-лије	Трговци	Индустријалци	Предузимци и интелектуалци	Гостиони-чари	Интелиг. и војска	Ученици	Раденици и помоћници	Пиљари и бозарије	Надничари и слуге	Прометра-ријат	
22	25	92	3	1	7	33	9	19	1	15	—	

29. Децембра 1895. год.

Из статистичног одељења општ. вар. Београда.

Док се владика бавио на страни тражећи помоћи, роде се немири у Црној Гори. Њима се користи скадарски *Махмуд паша Бушатлија*, на олако прегази Црну Гору, похара је и попали, па се врати натраг. Владика вративши се у Ц. Гору једва је умири и опорави. На његово заузимање Црногорци одрекну данак и покорност и прогласе своју отаџбину за слободну.⁽¹⁾ Кад Јосиф II и Катарина II објаве рат Турцима, они су гледали, да што већом силом нападу на Турке; као и то да симпатије Хришћана на Балкану придобију за се како би тиме Турцима што више шкодили.

Раније смо видели како су Тесаревци агитацијом подигли Србе на оружје противу Турака. Али се они тиме не задовоље, већ пораде да помоћу Црногораца зауставе Турке из Албаније славног бојног поља. Да то постигне Јосиф II. посла пуковника *Филипа Вукасовића* Личанина у Црну Гору са 400 Фрајкораца, оружјем,

барутом — многим новцима⁽¹⁾ и даровима, да за рат придобије владика и Црногорце. С почетка се владика устезао да пристане уз Вукасовића, али кад дође руски пуковник *Туттолман* и донесе грамату Катарине II, којом га позива с народом на рат с Турцима он пристане. Туттолман се брзо уклони препоручивши им да се држе Вукасовића. Ну владика је био и даље неповерљив, па се чак и уклони с Цетиња оставивши сама Вукасовића. Овај чувши да се скадарски паша Бушатлија одметнуо од султана покуша да га задобије за ћесара, послав му 5 000 дуката.⁽²⁾ Турци прими дарове а посланике, при повратку, побије. На молбу Вукасовићеву владика најзад пристаде, те позва Црногорце противу Турака. Вукасовић са 600 својих људи и са Црногорцима, међу које раздели доста оружја и новаца, почне се светити Турцима за неверство Бушатлијино. Баш у то доба Бушатлија се са 12 000 људи мераше са крајовским пашом, на кога

⁽¹⁾ Верује се у свом плему вели да је с Вукасовићем дошао и *M. G. de Broguard* conseiller de guerre и донео 6000 пушака, велику количину барута и др. и све ишкрцао у Будву. Споменик срп. краљ. академије II. стр. 7.)
⁽²⁾ У плему Верњакосу ова је ствар до станица представљена (Споменик срп. краљ. академије II. стр. 8.)

је сумњао да је уз Русе. Вукасовић са Црногорцима нападнаше на граници Албаније и затвори Турке у градове, па опседне и *Сууж*, ну не имајући опседног оружја не успе ништа. У то се окрену на њих скадарски паша и Вукасовић мораде оступити, па се на Цетињу утврди са својима. Махмуд-паша, да би га се опростио, стаде сејати раздор међу њима и Црногорцима, па у томе толико успе, да су се Црногорци према Вукасовићу понашали непријатељски. Нешто то, а нешто агитација руска преко пуковника *Ивелића*, који је гледао да Црногорце задобије за Русију, као и природно нагињање Русији од стране Црногораца и владике учини: те се Вукасовић морао бранити од Црногораца, који му и муницију опљачкају. Све то, као и неуспеси Тесареваца у рату с Турцима, тако отежају положај Вукасовићев, да се морао уклонити из Ц. Горе. Он то и учини крајем августа, па користећи се приликом једне светковине умакне из Ц. Горе, поведавши са собом, ради јемства и сигурности 30 Црногораца у Котор а одатле у Сењ.⁽¹⁾

(1) Поставиће се

⁽¹⁾ Милаковић Д. Историја Ц. Горе. III. (Н б. св 173) стр. 146—155. — Споменик срп. краљ. академије, III стр. 5—11

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА